

FORSLAG NR. 183 – Innstilling nr. 106

Vedtatt av landsmøtet 3.12.21

Økt konkurransekraft for landbruksbasert matindustri

Næringsmiddelindustrien er avgjørende for Norge. Næringsmiddelindustrien er Norges største fastlandsindustri og en viktig og stor del av norsk næringsliv. Den bidrar til verdiskaping og bosetning over hele landet. Industrien består av cirka 2 900 bedrifter med en samlet produksjonsverdi på 250 milliarder. Arbeidsplassene er fordelt over hele landet og danner viktige næringsklynger sammen med øvrig norsk industri.

Industrien må ha god tilgang til norske råvarer. Råvarekostnadene utgjør en stor andel av de samlede kostnadene i norsk matindustri. Norske råvarer har en høyere kostnad enn i de fleste andre land. Resultatet er økende import og reduksjon i markedsandelen på hjemmarkedet. Dersom en ønsker økt norsk matvareproduksjon og foredling bør en større del av kostnaden overføres gjennom de årlige landbruksoppgjørene. En viktig føring for landbrukspolitikken må være å redusere prisen på råvarer til industrien og forbrukerne, slik at en styrker matindustriens konkurransekraft og øker selvforsyningsgraden.

Økt matberedskap. NNN mener god matsikkerhet i Norge er god beredskap. Vi produserer i dag under halvparten av maten vi spiser. Norsk mat- og drikkevareindustri må produsere de produktene som forbrukerne etterspør, og vi mener vi i tillegg har en etisk plikt til å produsere så mye som mulig av landets eget konsum av mat og drikke, på norske resurser.

Vi trenger et sterkt og moderne landbruk. Vi må føre en politikk som med mål om at det skal produseres mat og drikke over hele landet. Vi må ha bønder som kan levere den råvaren som industrien etterspør til enhver tid, og som har som hovedoppgaven å produsere mat. Dette danner grunnlaget for volum og trygge råvareleveranse til næringsmiddelindustrien. Rammevilkårene for norsk landbruk må være slik at både bønder og industri ønsker å investere og satse på norsk matproduksjon. Pristjevningsordningen for melk må videreføres. Den er en viktig del av forvaltningen av norsk landbrukspolitik og bidrar til sysselsetting over hele landet.

Markedsregulering gjennom landbrukssamvirkene. Samvirkebedriftene sin rolle som markedsregulator er viktig og må sikres. Markedsregulering er en forutsetning for produksjon og sysselsetting i hele landet og er en avgjørende del av norsk landbrukspolitik. Markedsregulatorrollen som mekanisme er viktig for å opprettholde balanse i markedet og styrke næringen som helhet.

Importvernet må styrkes. Konkurransesevnen til norsk matindustri må sikres gjennom et velfungerende og forutsigbart importvern. Tollvernets nivå må ikke svekkes. Det er ikke rom for ytterligere økning av tollfrie kvoter på landbruksprodukter. Råvarepriskompensasjonsordningen (RÅK) skal muliggjøre handel av bearbeidet mat mellom Norge og EU. Råvarepriskompensasjonsordningen sørger for at norsk primærnæring fortsatt er beskyttet, mens det i prinsippet er fri konkurranse på industriledet. Ordningen utjevner konkurransevilkårene for produsenter av bearbeidede landbruksvarer. Toll og prisnedskrivning kan benyttes for å utjevne prisforskjeller mellom Norge og utlandet. Ordningen må sikres finansiering slik at prisdifferanser mellom verdensmarkedet og Norge utjevnes.

NNN krever:

- At selvforsyningsgraden av mat må økes.
- At fokus på matberedskap styrkes.
- En landbrukspolitikk som holder råvareprisen på et konkurransedyktig nivå, der bonden har som hovedoppgave å produsere mat.
- At prisutjevningsordningen for melk videreføres og styrkes.
- At landbrukssamvirkets rolle som markedsregulator må videreføres og styrkes.
- Styrking av tollvernet for å sikre norsk landbruksbasert matproduksjon.
- At råvarepriskompensasjons-ordningen videreføres og sikres finansiering.
- Mattilsynet må ha nok ressurser til å sikre trygg mat og god dyrevelferd.